

Nagyné Tarjányi Judit

A segítségnyújtás lehetőségei a humán ökorendszer szintjein

A követelménymodul megnevezése:

Személyes gondoskodási feladatok az alap- és szakosított ellátások területén

A követelménymodul száma: 1853-06 A tartalomlelem azonosító száma és célcsoportja: SzT-005-50

A SEGÍTSÉGNYÚJTÁS LEHETŐSÉGEI A HUMÁN ÖKORENDSZER SZINTJEIN

ESETFELVETÉS – MUNKAHELYZET

Ismerkedjünk meg, egy intézménnyel, mely, mint ahogy a filmekben szokták mondani, a képzelet szüleménye, minden hasonlóság csak a véletlen műve lehet.

Ezen a településen a legelső ellátási forma, az akkor még öregek napközi otthonának nevezett intézmény volt, 1970-ben nyitotta meg kapuit. Nem sokkal később (akkor még így hívták és ez valahogy a mai napig megmaradt) megindult a szociális étkeztetés is innen. Az iskola konyhájáról hozták át az ebédet és tálaltak az időseknek, rokkantnyugdíjasoknak, fogyatékosoknak és adagolták ki ételhordóba a napköziből kiszorult rászorulóknak az ebédet a gondozónők. Szerették az idősek, főleg ősztől tavaszig, nem kellett otthon fűteni, meg lehetett a napköziben fürdeni, a ruhát is be lehetett hozni, kimosták, kivasalták a gondozónők, térítési díj olyan alacsony volt, hogy nagyon megérte.

1981-ben (szintén akkori a megnevezés, és ez is megmaradt a mai napig) házi szociális gondozás vette kezdetét. Szociális gondozók délelőtt az időseket ellátták otthonaikban, majd vitték ki délben az ebédet, és délután, a bevásárlást, gyógyszer felíratást, a behozott ruhák mosását, vasalását végezték az öregek napközi otthonában, mindezt térítésmentesen. A körzeti orvos mondta meg, kit kell gondozni, néha egy-két messzire szakadt családtag volt az, aki megkereste a gondozónőket és kérte a házi gondozását a szüleinek. A napközi otthon korábbi tagjai közül is, sokan kérték, hogy őket is részesítsék házi gondozásban. Amiért korábban fizetniük kellett, most ingyen megkaphatták, otthonukban, el sem kellett érte jönni. A körzeti orvos meg is adta a javaslatot mindenkinek, akkoriban le is csökkent a napköziben a tagok száma.

Egy megüresedett épületből, 20 férőhelyes szállást biztosító idősek klubját alakítottak ki 1987-ben. Klubtagok, házi gondozottak vették igénybe a téli időszakban, megtakarítva ezzel a fűtés költségeit. Olyan alacsony volt a térítési díj, hogy „megérte” beköltözni, még akár a szomszéd utcában lakó idősek is. Itt is megnyílt, egy, akkor már hivatalosan idősek klubjának hívott szervezeti egység és az intézményt átkeresztelték gondozási központtá.

Ez önmagában nem sok változást hozott, a volt öregek napközi otthona vezetője lett a gondozási központ vezetője, egy-két új gondozónővel bővült a létszám, de minden úgy maradt, ahogy korábban. „Akármilyen változik is, csak a mi kis öregeinknek legyen jó” vallotta a vezetőnő. Pár évre rá, gondozóház lett a szállást biztosító idősek klubjából, ami azt eredményezte, hogy egész évben nyitva volt, fogadta az időseket akár 2 évig is ott lakhattak.

1993-ban egy családsegítő szolgálat is létesült a településen, a családgondozók ruhát gyűjtöttek, segílyt is osztottak kezdetben, a legkülönbözőbb adományok szervezését vállalták magukra, és ők is, osztottak ebédet is, a hozzájuk fordulóknak. *„Tőlünk senki nem mehet el üres kézzel, mi mindenkinek tudunk valamilyen segítséget nyújtani”* volt az akkori intézményi filozófia.

A lelkes intézményvezető, a hajléktalanoknak is kialakított egy nappali melegedőt, később az éjjeli menedékhelynek is szerzett épületet, megszervezte az ellátásukat, de aztán ez a részleg önállósult, külön intézményként működött, amit nagyon nehezen fogadott el a vezető. *„Szegények, mi lesz velük?”* Pedig sok támadásnak volt kitéve, mert a településen élők nem nézték jó szemmel, az egyre több hajléktalan felbukkanását.

1997-ben a gyermekjóléti szolgálatot fogadta be a családsegítő. A védőnők, az iskola ifjúságvédelmesei egymásnak adták a kilincset és hozták a sok, problémás gyereket. Délután napközivé vált az intézmény, este a kamaszok lepték el a házat, egész nyáron táboroztattak a családgondozók. A vezető szerint *„nem szabad a gyerekeket magukra hagyni, mindent meg kell tenni értük”*.

2005-ben, a Humán Szolgáltatási Központot az önkormányzat azért hozta létre, mert így-is úgy-is a szegényeken, a rászorulókon segít minden ellátási forma, hát legyen egy kézben az egész. A családsegítő vezetője lett a Humán Szolgáltatási Központ vezetője, a gondozási központ vezető a helyettese, nem kellett új főnököt megismerni, megszokni. Támogató Szolgálatot is működtetnek azóta, most épp a szenvedélybetegek nappali intézményét szervezi a vezető, a következő terve még egy gondozóház, a fogyatékosoknak és a pszichiátriai betegeknek is kigondolta már, hogy lehet majd az intézmény keretei közt segítséget nyújtani. *„Azért vagyunk, hogyha nem jut eszébe senkinek, hogy segítsen, mi majd segítünk!”*

Sajnos az új szervezeti formában, egyre több feszültség, konfliktus alakult ki a munkatársak között. Nagy a fluktuáció, folyamatosan, mindig valaki betegállományban van, ami miatt mindig túlterheltek a munkatársak.

Sok a lakossági panasz, bejelentés, a fenntartó is állandóan ellenőríz, minden rendben van-e?

A vezető, úgy gondolta, hogy a stáb-szupervízió segíthet, hogy jobban menjenek a dolgok.

Ennek a Humán Szolgáltatási Központ munkatársainak a stáb-szupervíziója zajlik. A stáb-szupervízió szinte visszatérő probléma majd' mindegyik szakembernél, hogy nem győzik a feladatokat, az idősek, a fogyatékosok, a hajléktalanok a családsegítő, a gyermekjóléti szolgálat kliensei türelmetlenek, arrogánsak, követelőzők. Elhangzott már olyan is, hogy „*ha én nem lennék, magának nem lenne munkahelye*” „*maga azért van, hogy nekem ezt meg azt elintézzé/megcsinálja*”. Az önkormányzatban a szociális ügyintéző, a gyámügyes, a házi orvosok, az asszisztensek, a kórházi szociális munkás, az iskolából a pedagógusok, de a település lakosai is, utasítják, számon kérik a munkatársakat, nincsenek megelégedve a végzett munkájukkal „*minek vannak, ha még ezt sem tudják megoldani?*” rejtett üzenetekkel, néha nyílt kirohanásokkal, de midig lenézve, lekezelve az intézmény dolgozóit beszélnek velük.

A szupervíziós ülésen elhangzik valaki szájából egy mondat, melytől leblokkol a csoport:

„Álljon már meg a menet, hol van az leírva, hogy csak mi vagyunk ebben a városban, akiknek az a dolga, hogy megoldjuk mindenki problémáját?”

SZAKMAI INFORMÁCIÓTARTALOM

Tanulmányai során, már megismerkedhetett a humán-ökorendszer szintjeivel, az egyes szinteken lehetséges problémákkal. (Problémafeltárás-, definiálás, lehetséges problémák a humán ökorendszer egyes szintjein c. jegyzet). Mindaz az ismeretanyag, melynek elsajátítására vállalkozott, a segítő szakma műveléséhez szükséges, különböző diszciplínák (tudományágak) ismereteit rendszerezik.

Egy-két alapfogalommal ismerkedjen meg.

A szenvedők, a bajba jutottak megsegítése, egyidős az emberiséggel. Történelmi koronként, társadalmanként változó, és mint minden társadalmi konstrukció, az idő előrehaladtával fejlődő, egyre inkább javuló folyamatként kell látnunk, értelmeznünk.

Alapja az **altruizmus**: önzetlen viselkedés, amikor a segítő nem a saját érdekét helyezi előtérbe, hanem egy embertársáét. Az egészséges, érett személyiség sajátja, empátia révén tud megnyilvánulni.

E jegyzet keretei között nincs lehetőségünk a gondoskodás több ezer éves történetét megismerni, most csak a segítés professzióvá válására szeretnénk utalni.

Professzió: foglalkozás, szakma, mesterség, hivatás (Idegen szavak szótára). Ha szakmáról beszélünk, az jelenti azt is, hogy megtanulható, rendszerezett ismeretanyaga elsajátítható.

A **professzionális segítő** (hivatásos segítőnek is nevezik) az a szakember, aki intézményben/szervezetben, megfelelő végzettséggel, munkavállalóként, munkaköri leírásában rögzített kompetencia határokra belül, munkabér ellenében, a segítő szakmát gyakorolja (sikeresen befejezve a tanulmányait, Ön is az lesz).

Formális szervezetek: mindazon állami, civil és karitatív intézmények/szervezetek, melyek jogi keretek és a felülről deklarált elvek szerint működnek. Leírhatók a munkastruktúra, a munkakörök, a hierarchia, a rögzített intézményi politika, az eljárások és szabályok mentén, szervezeti felépítésüket az organigram jelöli. Működésének meghatározásában alapvető a szervezeti cél, melyért létrejött, mely célt tevékenysége révén el kívánja érni (Missziós nyilatkozatok). Részlegek, munkakörök, feladat-, és hatáskörök, kapcsolatok (szervezeten belül és kívül) valamint folyamatok jellemzik (állami-, civil fenntartású intézmények)

A segítség ugyanakkor nem kizárólag a szakemberek, formális szervezetek privilégiuma. A szakma is elismeri és szerencsés esetben, be is vonja a laikus segítőket az általa végzett munkába.

Laikus segítő az, aki nem tanulta, nem foglalkozásszerűen úzi a segítséget, hanem altruista indíttatásból fordul a segítségre szoruló felé és néha ösztönösen, vagy élettapasztalata alapján, képes másokon segíteni (családtag, barát, szomszéd, stb.).

Informális szervezetek: emberek spontán csoportjai, melyek szabálytalan kapcsolati rendszerként, nem szabályozott információáramlással, spontán folyamatok révén, működnek együtt (lakóközösség, valamilyen sport-, hobby művelése-, gyakorlása során kialakuló szerveződés)

Civil szervezet: azonos, vagy hasonló gondolkodásúak öntevékeny csoportja, amely céljai elérése érdekében jogszabályi keretek között választott formális szervezetté alakul. A civil szervezetek esetében a célok döntő többségében csoport-, közösségi szándékokat, célokat szolgálnak. A civil szervezet tagjainál, a személyes kiteljesedés, a szabad akaratból végzett munka dominál, mely nem zárja ki az erkölcsi és anyagi elismerést (egyesületek, alapítványok, érdekvédelmi szervezetek).

TANULÁSIRÁNYÍTÓ FELADAT

1. feladat

Tanórán kívüli feladat. Lakóhelyén, térképezze fel a működő civil szervezeteket! Egy szervezet munkájával részletesen megismerkedve, készítsen külön lapra, max.: 1 oldalas leírást tevékenységükről!

A feladat elvégzésére rendelkezésére álló idő: 1 hónap

Karitatív szervezet: emberbaráti, jótékonyági humanitárius szervezet, mely fajra, nemre, korra, vallási hovatartozásra tekintet nélkül, vállalja segélyprogramok, akciók révén, valamint egészségügyi-, szociális intézmények fenntartásával rászorulókat támogatását. (Vöröskereszt, Máltai Szeretetszolgálat, Ökomenikus Segélyszervezet, Katolikus Karitás, Baptista Szeretetszolgálat stb.)

Támogató szervezetek: mindazon cégek, vállalatok, kis-, közép-, és nagyvállalkozások, egyéni vállalkozók (piacgazdaság szereplői) melyek az adott intézmény tevékenységét pénzbeli, vagy természetbeni (termék, élő munka) adományozásával kívánják segíteni, támogatni. A fogadó intézmény megállapodásban rögzíti a támogatóval, az egyszeri-, vagy folyamatos támogatás kereteit, módját. Az Adománykezelési szabályzatban rögzíti az adományok befogadásának, kezelésének, továbbításának, az adományozókkal kapcsolatos vállalt kötelezettségeinek kereteit, az adományozókkal szembeni elvárásait (reklám, nyilvánosság módja, gyakorisága stb.)

Önkéntes: olyan személy, aki saját elhatározásából, közvetlen anyagi hasznot nem jelentő tevékenységet végez, ellenszolgáltatás nélkül.

TANULÁSIRÁNYÍTÓ FELADAT

2. feladat

Tanórán kívüli feladat. Könyvtár, vagy internet segítségével, tanulmányozza át a 2005. évi LXXXVIII. törvényt a közérdekű önkéntes tevékenységről! Készítsen kivonatot a törvény szövegéből, köznyelven megfogalmazva tartalmát!

A feladat elvégzésére rendelkezésére álló idő: 1 hét.

Közfeladatot ellátó szervezet, amennyiben önkéntest szeretne fogadni, a jogszabályi előírások betartásán túl, az önkéntesek foglalkoztatásáról egy szabályzatot is érdemes megalkotnia.

A szabályzatnak (mint minden intézményi szabályzatnak) megfelelő formai és tartalmi szempontoknak kell megfelelni.

Formai szempontok:

- borítólapon az intézmény pontos neve,
- a szabályzat címe,
- a szabályzatot készítő neve, beosztása,
- a készítés dátuma,

- a jóváhagyó aláírása, beosztása,
- a jóváhagyás dátuma,
- 1. oldalon tartalomjegyzék,
- 2. oldaltól a tartalom (szabályzat szövege),
- a szabályzat végén záradék:
 - a szabályzat érvényességének határideje,
 - esetleg a felülvizsgálat szükségessége, időpontja,
- szabályzat végén a mellékletek (pl.: szerződésminta, statisztikai lap stb.)

Tartalmi szempontok:

- konkrét, egyértelmű cím (pl.: Szabályzat a ...XY... intézményben az önkéntes munkáról, az önkéntesek tevékenységéről),
- „preambulum” miért is tarja fontosnak az intézmény, önkéntesek fogadását, milyen cél érdekében történik?
- utalás a jogszabályi keretekre, felhatalmazásra (2005. évi LXXXVIII. tv. állami, önkormányzati fenntartó esetén rendelet, egyéb jogforrás, ha van),
- a fogadó intézményen belül mely szervezeti egységekben, milyen feladatokra fogad önkéntest az intézmény,
- van-e, ha igen milyen elvárást támaszt a fogadó intézmény az önkéntessel, a tevékenységével szemben
 - pl.: feladatokhoz kapcsolódóan esetleg valamilyen szakképzettség, előképzettség),
 - a fogadó intézmény által szervezett felkészítő tanfolyamon való részvétel
- a fogadó intézmény kötelezettségei,
 - munkaruházat, szállás-, költségtérítés, betegségmegelőző szolgáltatások, biztosított eszközök, biztosítás, stb.
 - képzés, felkészítés, tanfolyam,
 - szerződéskötés,
 - nyilvántartás
- az önkéntes jogai, kötelezettségei
- az önkéntesnek, a tevékenységével együtt járó kiadások finanszírozásának szabályozása
 - milyen költségeket ismer el a fogadó intézmény,
 - költségelszámolás, kifizetési módja
- a fogadóintézményen belül, az önkéntes tevékenység
 - koordinálása,
 - végrehajtása,
 - ellenőrzése,
 - a statisztikai adatszolgáltatás felelőse (munkakör megnevezése),
- az önkéntes munka nyilvánosságának keretei (önkéntesek neve, tevékenységük bemutatása, a fogadó intézmény kiadványaiban, egyéb publikus felületeken.

Az önkéntes tevékenységet vállalóval kötendő szerződésnek tartalmaznia kell:

- a szerződő felek pontos nevét, címét, az önkéntes személyazonosító adatait,
- az önkéntes tevékenység tartalmát,
- az önkéntes tevékenység ellátásának helyét,
- az önkéntes tevékenységre fordítandó időt és a pihenőidőt,
- juttatásokat, amelyeket az önkéntesnek biztosítanak,
- önkéntes szerződés megszűnésének eseteit,
- jogorvoslat lehetőségeit.

TANULÁSIRÁNYÍTÓ FELADAT

3. feladat

Alkossanak 3 fős csoportokat! Készítsenek egy, Önök által választott szociális intézményben fogadni kívánt önkéntessel szerződést! Az önkéntes tevékenység tartalmára fektessék a hangsúlyt.

Feladatra 30 perc áll rendelkezésükre.

Az oktató moderálásával, a csoportok ismertessék az elkészült szerződéseket, 15 percben.

A fenti ismeretek alapján, talán már érdemes azt végig gondolni, hogy ha le van az írva, hogy kiknek a dolga, megoldani a problémákat, hogyan is lehet azt megvalósítani, megszervezni azt a humán-ökorendszer szintjein?

- A táblázatokban az alábbi jelölések találhatók:
 - P – professzionális segítő
 - Ö – önkéntes
 - C – civil szervezet
 - K – karitatív szervezet
 - Cs – család
 - L – laikus segítő
 - F – formális szervezetek
 - I – Informális szervezetek
 - T – támogatók
 - H – hatóság, hivatal
 - KN – formális szervezet alkalmazásában álló, képesítés nélküli munkatárs

FIZIKAI SZINTEN

A személyes gondoskodást nyújtó intézmények ellátási formáiban jelenik meg időlegesen, vagy folyamatosan a kliensek fizikai szükségleteinek kielégítése.

Az alábbi táblázatban, az egyes problémák megoldásában, kezelésében szóba jöhető segítőtűket tüntettük fel.

Probléma	Tevékenység	Bentlakásos intézményben	Kliens otthonában
Személyi higiéne biztosítása:	Fürdetés (intím viszony a klienssel, betegségek okán, lehetőleg megfelelő szakképzettségű segítő szükséges)	- P	- P, CS
	ruhanemű tisztántartása, mosás, vasalás	- KN	- P, Ö, CS, L
Szűkebb-tágabb környezet tisztántartása	Takarítás (napi-, heti-, szezonális) , udvar, kert gondozása	- KN, Ö	- P, Ö, Cs, L
Lakás, lakhatás (nyugodt alvás, megfelelő hőmérséklet)	szociális bérlakás lakásfelújítás, akadálymentesítés, tatarozás		- H - C, K, Cs, I, T
Élelem hiánya	Pénzbeli ellátás (élelmet saját maga beszerezhesse) Étkeztetés biztosítása		- H, - F, P, C, K, T, CS, Ö
Szexualitás	Bentlakásos intézményekben intím szoba biztosítása	- F, P	

INTRAPERSONÁLIS SZINT

Az interperszonális szinten jelentkező problémák, és a problémák megoldásában szóba jöhető segítők (ahol intézmények, szervezetek szerepelnek, ott a professzionális segítőtűket is beleértjük):

- Pszichiátriai betegség esetén szakorvos, pszichológus, terapeuta, pszichiátriai szakgondozó, házi orvos, körzeti betegápoló, közösségi gondozó nyújthat segítséget.
Fontos a család, és a laikus segítők támogatása is, gondoljunk az önsegítő csoportokra.
E betegségben szenvedők segítésére, támogatására, kezelésére szakosodott civil-, karitatív-, informális szervezetek még azok, melyek segítséget tudnak nyújtani az aktuális problémák megoldásában.
Akut fázisban a kezelést nyújtó egészségügyi intézmény, azt követően pszichiátriai betegek átmeneti-, vagy bentlakásos intézményei.
Ha cselekvőképességet korlátozó, vagy kizáró a betegség, gyámhatóság, és a gondnoki teendőket ellátó családtag, vagy a hivatásos gondnok az, aki a problémák kezelésében, ügyek intézésében kompetens.
- Értelmi fogyatékosok esetében szakorvos, gyógypedagógus, házi orvos, körzeti betegápoló, fogyatékosok gondozója.
Fogyatékos személyek átmeneti-, bentlakásos intézményei, szakdolgozói.
A szülők, hozzátartozók számára a laikus segítők, támogató csoportok.
Fogyatékosok segítésére, támogatására, kezelésére szakosodott civil-, karitatív-, informális szervezetek még azok, melyek segítséget tudnak nyújtani az aktuális problémák megoldásában.
Akut fázisban a kezelést nyújtó egészségügyi intézmény, azt követően értelmi fogyatékosok átmeneti-, vagy bentlakásos intézményei.
Ha cselekvőképességet korlátozó, vagy kizáró a fogyatékoság, gyámhatóság, és a gondnoki teendőket ellátó családtag, vagy a hivatásos gondnok az, aki a problémák kezelésében, ügyek intézésében kompetens.
- Minden más esetben, a kliens által felkeresett segítő intézmény szakdolgozói hivatottak segítséget nyújtani, és a probléma kezelésében szóba jöhető, adekvát segítséget nyújtani tudó civil-, karitatív, informális szervezet, hivatal, hatóság, vagy önkéntes, laikus segítő bevonásával kezelni a problémát.
A krízisintervenciótól a tanácsadáson át, az információnyújtásig, széles az eszköztára a szociális szakembernek. A megfelelő ellátást, megoldást felkínálva és megvalósítva lehetséges a segítségnyújtás.
- Bentlakásos-, nappali ellátást nyújtó intézményekben, nem szabad figyelmen kívül hagyni a foglalkoztatást, mint a gondozás egyik elemét, melyet, ha sikerül a kliens egyéni szükségleteinek, érdeklődési körének, készségei-, képességeinek megfelelően kiválasztanunk, sok intraperszonális probléma megoldása lehet.

INTERPERSZONÁLIS SZINT

Kapcsolati problémákkal, gyakorlatilag minden személyes gondoskodást nyújtó intézményben dolgozó szakember találkozik. Kliensek és kliensek között, kliens és családtagjai, kliens és egyéb személyek között keletkezhetnek konfliktusok.

E problémák megoldása, a legtöbb esetben arra a professzionális segítőre hárul, akihez épp, a kliens fordul. Viszont fontos tudni, hogy más segítők bevonásával is kezelhető, megosztható a probléma!

- Segítséget tud nyújtani pszichológus, terapeuta, tréner, mediátor, a család, laikus segítők. Hivatal, hatóság és/vagy a családdal kapcsolatban álló más szervezet munkatársa. Valamely szakterület szakértője ügyvéd, orvos

A segítségnyújtásnak, a probléma megoldásának hatékony eszköze ezen a szinten, az **esetkonferencia**. Egy időpontban, időintervallumban, a kliens/család problémamegoldását segíteni hivatott szereplő egyszerre van jelen, határozzák meg a célt, melynek elérése a probléma megoldását eredményezi. Minden résztvevő megosztja a többiekkel, hogy a folyamatban milyen feladatot tud vállalni, rögzítésre kerülnek a határidők, ha szükségesnek látják a következő találkozás, a folyamat értékelésének, vagy lezárásának az időpontját. Jegyzőkönyv készül az esetkonferenciáról, melyet minden résztvevő aláírásával hitelesít.

Nagyon hasznos eszköz, épp az interperszonális kapcsolati problémákban oly gyakran fellelhető kommunikációs zavarok kiküszöbölésére.

- Ezen a szinten is érvényes, hogy bentlakásos-, nappali ellátást nyújtó intézményekben, nem szabad figyelmen kívül hagyni a foglalkoztatást, mint a gondozás egyik elemét, melyet, ha sikerül a kliens egyéni szükségleteinek, érdeklődési körének, készségei-, képességeinek megfelelően kiválasztanunk, sok interperszonális probléma megoldása is lehet.

CSALÁD SZINTJE

Mindazok az intézmények, szervezetek melyeket az intra-, interperszonális szinten szóba jöhető problémák megoldásában segítséget nyújthatnak, ezen a szinten is számításba vehetők közreműködőként.

Ezen a szinten kibővülnek az oktatási-, nevelési intézményekkel, szabadidős-, sport-, rekreációs szolgáltatást nyújtókkal. A gyermekvédelmi rendszer szolgáltatói, az ellátórendszer szereplői is a családban jelentkező problémák és/vagy következményeik okán lehetnek részvevői a problémák megoldásának.

A család szintjén a prevenció, a segítségnyújtás egyik eszköze különböző akciók szervezése. A családi napoktól kezdve a tematikus programokon át, az adománygyűjtésig. Az adománygyűjtés szervezése-, lebonyolítása, az adományoknak a célcsoporthoz történő eljuttatása szintén a segítségnyújtás egyik formája.

A már említett adománykezelési szabályzat révén, a folyamat nyilvánosságának biztosítása a záloga annak, hogy mindez ne problémákat keletkeztethessen, hanem mindenki megelégedésére sikeres legyen.

HELYI KÖZÖSSÉGEK, KULTURÁLIS SZINT, ÁLLAM, NEMZET, ÖKOLÓGIAI SZINT

A helyi közösségek, legyenek azok egy pszichiátriai betegek nappali ellátást nyújtó intézmény ellátottjai, vagy egy bentlakásos intézmény ellátottjai, problémáikat a legkritikább esetben nevesítik az ezeken a szinteken felbukkanó problémaként.

A szociális szakembernek kell meglátni felfedezni, mennyiben járul hozzá ezeknek a szinteknek a diszfunkcionális működése a kliens problémáihoz.

A problémák megoldása már inkább a csoport-, és közösségi szociális munka színtere és az ebben járatos segítők szakterülete.

A kultúra szintjén, a szociális szakember maga is, mint a kultúrát közvetítő személy végzi munkáját ellátottai körében.

A kultúra része a vallás. Ha az állami-, önkormányzati intézmények nyitottabbak a település vallási felekezetei, lelkészei felé, talán kölcsönös előnyöket is elkönnyvelhetnek egy idő után.

A foglalkoztatás keretei közt, felkészültség, motiváció, érdeklődési körnek megfelelően tevékenykednek a nappali ellátásban, ill. az átmeneti-, és végleges elhelyezést nyújtó intézményekben a mentálhigiénés nővérek, foglalkoztató nővérek.

A személyes gondoskodást végzők ezen a szinten, ma még alig, vagy csak korlátozottabban tudnak részt venni a csoport-, és közösségi munka keretei között megvalósítható fejlesztésekben. Ezen és az e fölötti szinteken, a szociális szakemberek már nem annyira az egyes kliens problémái megoldásában tudnak ténykedni. A sikeres prevenció eredményeit, ill. a kliensek a közvetett eredményeket tapasztalhatják meg.

A csoport-, és közösségi szociális munkáról bővebben olvashatnak más jegyzetekben, azokkal az ismeretekkel együtt fogják tudni a segítségnyújtás lehetőségeit teljességükben a humán-ökorendszer szintjein értelmezni és majdan gyakorolni.

Ha emlékeznek a jegyzet elején olvasott, képzeletbeli intézmény képzeletbeli munkatársának felkiáltására, képzeletben már tudnak válaszolni is talán neki.

5. feladat

Írja le, a családsegítő központokban, milyen szolgáltatásokat vehet igénybe egy kliens? A családsegítő központok mely szervezetek munkáját segíthetik?

Blank lined area for writing the answer to the 5th task.

6. feladat

Ön egy átmeneti elhelyezést nyújtó, idősek gondozóházában dolgozik, mint gondozónő.

Pista bácsi fél éve lakója a gondozóháznak, egy hét múlva megy haza. A családja két nap múlva utazik el nyaralni, nem lesz, aki autóval hazavigye. Nem lesz bevásárolva, a lakást is jó lenne kitakarítani, felfrissíteni egy kicsit. A vérnyomása és a cukra is ingadozik, jó lenne, ha a házi orvosával is találkozna mikor hazamegy, gyógyszereket fel kell, hogy írassa. A nyugdíját ide, a gondozóházba irányították át, amikor beköltözött, azt is vissza kellene mondani, hogy haza vigye ki neki a postás.

Mindezek miatt Pista bácsi, azt kérte a vezetőtől, hogy had maradjon még egy hónapig. Ugyanakkor, már, egy másik idős kapott értesítést, hogy beköltözhet, az egy hét múlva megüresedő férőhelyre.

Készítsen egy tervet, hogyan, kiknek a bevonásával oldaná meg a problémákat, hogy Pista bácsi hazaköltözhessen, ne kelljen a várakozó a felvételtől már értesített idős beköltözését elhalasztani!

Lined writing area with 20 horizontal lines. A large, light gray watermark reading "MUNKANYELVI" is diagonally overlaid across the page.

MEGOLDÁSOK

1. feladat

A feladat megoldása e jegyzet keretei között, nem lehetséges.

2. feladat

A feladat a hallgató szakmai nyelvű szövegértését és a köznyelvi íráskészségét gyakoroltató feladat, ezért megoldás e jegyzet keretein belül nem segíti munkáját.

Ami mindenképp kell, hogy szerepeljen a leírásban:

- Mi tekinthető önkéntes munkavégzésnek?
- Ki lehet önkéntes?
- Hol lehet önkéntes munkát végezni?
- Önkéntest milyen intézmény, milyen feltételekkel fogadhat?
- Milyen előírásai, feltételei vannak önkéntes foglalkoztatásának?
- Mit jelent az ellenszolgáltatás és mit az anélküli munkavégzés?
- Milyen jogai és kötelezettségei vannak az önkéntesnek és az őt fogadó szervezetnek?

A leadott dolgozatokat az oktató értékeli, a hallgatók kapjanak visszajelzést teljesítményükről!

3. feladat

A feladathoz megoldókulcs e jegyzet kereteiben nem lehetséges. A hallgatók szakmai nyelvű íráskészsége, a kreatív gondolkodásuk fejlesztését, valamint a team-munkában történő tevékenység gyakorlását célozza a feladat.

Az oktató a team-munka tapasztalatairól kérjen visszajelzést a hallgatóktól.

4. feladat

Otthonközeli ellátásban:

- a meleg étkeztetés biztosítása történhet az önkormányzati fenntartású konyha (F), vagy a karitatív (K), civil (C) intézmény/szervezet fenntartásában működő konyháról, Amennyiben szükséges, az étkezés házhozszállításában közreműködhetnek professzionális, laikus segítő (L), önkéntesek (Ö). Amennyiben a család biztosítja, az étkezésben segítségnyújtás (tálalás, etetés) professzionális segítő (P), civil szervezet munkatársa (C), önkéntes (Ö) és laikus (L) segítő is közreműködhet. is közreműködhet.
- Amennyiben alacsony jövedelem miatt az élelem-alapanyagok beszerzése a probléma segítséget nyújthat Hivatal (pénzbeli ellátás), nyugdíjfolyósító (méltányossági nyugdíjmelés) (H), támogatók (tartós élelmiszer, élelmiszeralapanyagok) (T)

5. feladat

Megoldásként, a feladat megoldásakor aktuális és hatályos szociális ellátásokat szabályozó törvény és végrehajtási rendeleteiben lefektetett előírások az irányadók.

6. feladat

- Családdal felvenni a kapcsolatot: meg tudják-e oldani a nagyszülő lakásának kitararítását, tartós élelmiszerek bevásárlását?
 - Ha nem,
 - Pista bácsival egyeztetni, hogy lakáskulcsát átadja és
 - a területileg illetékes házi segítségnyújtást biztosító intézménnyel felvenni a kapcsolatot, a lakás előkészítése és azt követően is az ellátás, gondozás, étkezés biztosítása érdekében.
- A hazaszállítást az intézményi gépkocsival,
 - ha ez nem lehetséges, civil, vagy karitatív szervezet bevonásával, vagy támogatók megkeresésével (taxi finanszírozása) megszervezni.
- Felvenni a házi orvossal a kapcsolatot, értesíteni Pista bácsi hazaérkezésének időpontjáról, a szükséges gyógyszerek felírásának igényéről.
- A nyugdíj átirányításáról a szükséges nyomtatvány kitöltését követően, a postánál eljárni.

MUNKANYELV

IRODALOMJEGYZÉK

FELHASZNÁLT IRODALOM

Ronald Woods: A szociális munkások tevékenységeinek egy lehetséges rendszerezése In.:A szociális munka elmélete és gyakorlata 1. kötet Általános szociális munka Szerk.: Hegyesi Gábor Talyigás Katalin Semmelweis Kiadó, Budapest, 1994. 32–45.

Dean H. Hepworth – Jo Ann Larsen: Intraperszonális és környezeti rendszerek felmérése In.:A szociális munka elmélete és gyakorlata 2. kötet Szociális munka egyénekekkel és családokkal – esetmunka Szerk.: Tánczos Éva Semmelweis Kiadó, Budapest, 1994. 98–128.

Mi okból, vagy milyen összefüggésben? Tanulmányok a rendszerszemléletről In.:Hézer Gábor: Miért? Rendszerszemlélet és lekigondozói gyakorlat. Pasztorálpszichológiai tanulmányok A Magyarországi Reformátusegyház Kálvin János Kiadója, Budapest, 1996.

AJÁNLOTT IRODALOM

Ronald Woods: A szociális munkások tevékenységeinek egy lehetséges rendszerezése In.:A szociális munka elmélete és gyakorlata 1. kötet Általános szociális munka Szerk.: Hegyesi Gábor Talyigás Katalin Semmelweis Kiadó, Budapest, 1994. 32–45.

A(z) 1853–06 modul 005–ös szakmai tankönyvi tartalomeleme felhasználható az alábbi szakképesítésekhez:

A szakképesítés OKJ azonosító száma:	A szakképesítés megnevezése
54 762 02 0010 54 01	Gerontológiai gondozó
54 762 02 0010 54 02	Pszichiátriai gondozó
54 762 02 0010 54 03	Szenvedélybeteg-gondozó
54 762 02 0010 54 04	Szociális gondozó, szervező

A szakmai tankönyvi tartalomelem feldolgozásához ajánlott óraszám:
20 óra

MUNKANYAG

MUNKANYAG

A kiadvány az Új Magyarország Fejlesztési Terv
TÁMOP 2.2.1 08/1-2008-0002 „A képzés minőségének és tartalmának
fejlesztése” keretében készült.

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap
társfinanszírozásával valósul meg.

Kiadja a Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Intézet
1085 Budapest, Baross u. 52.

Telefon: (1) 210-1065, Fax: (1) 210-1063

Felelős kiadó:
Nagy László főigazgató